

N^{RO}: 5.

GAZETA RZĄDOWA.

DZIEŃ 5. LIPCA ROKU 1794.

SESSYA RADY NAYWYŻSZEJ
NARODOWEY.pod prezydencyą Ob: Kapoścasa Zastępcy.
dnia 3. Lipca.

W przytomności Obywatelów Kapoścasa Prezydującego, Zakrzewskiego, Potockiego, X. Kottłataia, Szymanowskiego, Dembowskiego, Dziarkowskiego, Moszyńskiego, Buchowieckiego, X. Dmochowskiego: przybył i Ob. Orłowski K. X. M. tudzież Ob: Sulistrowski Radzca.

Zwołana została Sessya Extraordinaryna, z powodu nadesłaney od N. Naczelnika Expedycyi z Obozu pod Pracką Wolą dnia 2. tego Miesiąca datowaney, na którą Rada odpisała.

Stosownie do tey Expedycyi, zaleciła Rada Ob: Zakrzewskiemu Radczy, iako Prezydentowi M. W. ażeby ten, zniósł się z Kommandantem X. M. iako i z Wydziałem Bezpieczeństwa, obmyślił środki dla dania sposobu do życia ludziorom łącznym w Warszawie bawiącym; powtórze: zaleciła temuż Ob: Zakrzewskiemu odpis na zapytania Króla Jmci, względem ostatnich rozruchów.

Czytana potym była Expedycya, tak Ob: Karwowskiego Gen: iako i OO. Ziemi Wiskiej o powstaniu swoim donoszących. Co do O. Karwowskiego Gen: Rada Rapport iego względem operacyi wojennych oddała O. Kommandantowi X. M. i obligowała Prezydującego, ażeby mu odpisał z uwielbieniem gorliwości Obywatelskiej, w daney sposobności Oby-

watelom do ogłoszenia Powstania Narodowego, oraz z zaświadczeniem, iż Generałowi Cichockiemu przesyła pieniądze, do których on na potrzeby Woyska, pod Kommandą swoją zostającego, asygnować, wedle potrzeby może: zleciła także podziękować onemu, za przeiętą expedycyą Pruską; samym zaś OO. Wiskim oświadczyła czucie Obywatelskie względem ich chęci, iaką mają w przykładaniu się do Powstania Narodowego.

W uskutecznienu powyższego oświadczenia swego, zaleciła Wydziałowi Skarbu, ażeby na potrzeby Woienne Generałów Ziemiankich, Generałowi Cichockiemu Zł: Pol: 40,000, z Kassy Narodowej wypłacić rozkazał.

Ponowiła zalecenia swoje tak do Komisyi Porządkowych Ziem Bielskiej i Drohickiej, iako i do Pełnomocników swych, przy nich będących, ażeby potrzebne żywności do najbliższych Kommend dostarczać starali się.

Poczym Sessya odłożona na popołudnie na zwykłą godzinę.

RAPPORT

Sądu Kryminalnego Xięstwa Mazowieckiego do Wydziału Sprawiedliwości o swych Czynnościach od d. 26. Czerwca.

Dnia 26. Czerw: Sędziowie przytomni: Godlewski Prez: Białobrzezski, Raunacher, Morawski, Szymański, Krieger, Dulfus, Rogaliński. Franciszek Zawadzki, iako Instygator Sądowy, wykonał przysię-

sięgę. Na zażalenie Ob: *Uścińskiego*, o pokrzywdzenie swe przeciwko OO. *Lan-dowiczom*; Sąd naznaczył inkwizycyą. Ob: *Poniatowskiemu*, skarżącemu Dyspozytora o przestrożki i kradzież czynić sądownie dozwolił. Słuchał Inkwizycyi. Rekwirował Sędziego Ob: *Kuszeńskiego*, o papiery do wyjaśnienia sprawy obwinionego *Suffczyńskiego* służące. Zobowiązał Ob: *Szperlińskiego*, do stawiania w obronie obżalowanego *Kasyniego*.

D. 27. Przytomni ciż, także *Kuszeński* i *Dahlen*. Helenę *Zrzodowską* żądającą rozsądzenia swej sprawy, do Deputacyi Indagacyiney odesłał. Ob: *Ruda-wskiemu* Poſseſſorowi *Starey Warki*, i *Gontarczykom* o zranienie Włościanina, przeciwko Obyw: *Zaharowskiemu* (którego tylko żona uwięzioną była) popieranie Sprawy zalecił. Dalej inkwizycyami się zatrudniał.

D. 28. Sędziowie przytomni: *Go-dlewski* Prez: *Morawski*, *Szymański*, *Ro-ſłworowski*, *Kriegier*, *Dahlen*, *Białobrzeſki*, *Rogaliński*. Sąd Kryminalny słuchał świadków w sprawie *Szulca z Kobylki*. Odebrał rekwizycyą od Deputacyi Indagacyiney o dowody przeciwko Zdraycom Oyczyzny z poprzednich inkwizycyi, a mianowicie przeciwko *Boſkampiemu*. Na co dał odpowiedź: że z prawa nie może nikomu komunikować inkwizycyi, chyba wyższej Magistraturze, wyrok Są-dowy z odwołania rozstrząsającej; że Deputacya Indagacyina, w tenczas tylko od Sądu żądać uwiadomienia o zarzutach przeciwko obwinionemu może gdy przed uwolnieniem aresztowanego uwiadomioną być zechce. Mając przed Sąd swój przy-prowadzonych od ludu Aresztantów *Bre-ię* i *Piętkę*, z naleganiem o niezwłoczne ich skazanie na szubienicę, Sąd wymówił się, iż nie ma żadnych podanych sobie przeciwko nim dowodów, i nawet o ich przestępstwie nie wie. Jednak *Piętka* od ludu porwany został, a *Breia* zostawiony przy izbie Sądowej pod strażą. Sąd rekwirował Deputacyi Indagacyiney o dowody przeciwko *Brei*. O godzinie 12. odebrał zalecenie od Rady N. Nar: aby

sprawy osób sobie przesłanych od Deputacyi Indagacyiney ciągle i niezwłocznie sądził. Poźniey złożono mu niektóre dowody przeciwko Ant: *Czetwertynskiemu*, *Karolowi Boſkampiemu*, i Ant: *Suffczyńskiemu*. Względem ostatniego, oddano 2. Kwity następujące: imo. Na rzecz *Ło-barzeńskiego*, odebrałem do rąk moich dla JW. *Suffczyńskiego* Poſła *Chełmskiego* Czerw: złt: 200. na co się podpisuję. d. 25. 9bris 1793. A. Pułaski. n.p. 2do. Dnia 27. 9bris 1793. w Grodnie odebra-łem z rąk JW. *Pułaskiego* brata mego Czerw: złt: 400. A. *Suffczyński* Sąd odebrał odpowiedź od Deputacyi Indagacyiney, że będąc dopiero od dni 3. w komplecie powiększona, a zatrudniona względem innych Kryminalistów, na Barona *Breię* żadnych dowodów podanych nie ma. Słuchał dobrowolnych zeznań, Ant: *Suffczyńskiego*.

D. 29 Sąd Kryminalny donioſł Wydziałowi Sprawiedliwości, iż ma do siebie odesła-ne Sprawy od Deputacyi Indagacyiney: imo. Przeciwko *Wiktorowi de Lanery*, w której nakazana inkwizycyą, a *Lanery* podał na odwod 26. świadków, i tyleż punktów. 2do. Przeciwko Ant: *Suffczyńskiemu*, względem którego od Deputacyi do przey-rzenia czynności *Targowickich* i *Gro-dzieńskich* wyznaczoney, Sąd nie odebrał informacji. 3tio. Przeciwko *Kasynie-mu*, w której Patron mu dodany, i rekwirowany jest o gotowość do obrony. 4to. Przeciwko *Polkowskiemu* z *Ziemi Liw-skiej*, o współaićstwo w zranieniu czło-wieka obwinionemu. 5to. Przeciwko *O-ſtrorogowi*, na którego, iż żadnych do-wodów przekonywających i obwiniających nawet, dotąd nie ma, oświadczyła Sądowi Deputacya Indagacyina. Tenże Sąd przełożył, iż niemoże być czynnym bez wczesnego dostawiania mu winoway-ców, i przeciwko nim oczywistych dowo-dów, bez rozwołnienia powinności słucha-nia inkwizycyi w komplecie, zwłaszcza w przypadku wielości świadków. Nakoniec żąda pomnożenia liczby Sędziów.

Rezolucya Wydziału Sprawiedliwości.

Wydział Sprawiedliwości w Radzie N. N.

na podany Rapport pod dniem 29. Czerw: Roku bieżącego od Sądu Kryminalnego X. Mazowieckiego, co do szczegółów zapytania, stołowną temuż Sądowi daie Rezolucyą:

Imo. Ze jest żądano od Osób areztowanych, aby liczba wszystkich świadków przyjęta była, iako w Sprawie Lanerego do 26. wynosząca; Wydział Sprawiedliwości odpowiada: Jż w Organizacyi Sądu niemafz przepisanej liczby świadków, a w czasie Rewolucyiny, gdzie pośpiech Sprawiedliwości, być powinien naytęższy, zmniejszenia ich liczby, w celu przyspieszenia wyroków starać się należy.

Ado. Sąd Kryminalny w terażniejszych okolicznościach, przyspieszać powinien Sprawy ważniejsze przez Deputacyą Indagacyiną sobie odebrane, stołownie do Osób o zdradę Oyczyzny powołanych.

3tio. Co do uczynioney uwagi w dostawianiu Winowayców, wyzło już zalecenie od Wydziału Bezpieczeństwa Deputacyi Dozorczey, aby ta żadnego w tey okoliczności Sąd Kryminalnym nieczyniła zatrudnienia.

4to. Co do żądanego rozwolnienia w słuchaniu Inkwizycyów, iako i przy mnożenia Osób do Sądownictwa w Sądach Kryminalnych; Wydział Sprawiedliwości, doniesie o tym żądaniu Naywyższej Radzie, i o skutku przełożenia swiego, Sąd Kryminalny X. M. obwieścić nie zaniedba.

Dan w Warszawie na Seffli Wydziału Sprawiedliwości d. 30. Mca Czer: 1794. R.

R A P P O R T

od Sądu Kryminalnego X. Mazowieckiego o czynnościach swoich w dniach 29. i 30. Czerwca zasztych.

Dnia 29. Sąd zatrudniał się indagacyą Ant: Suffczyńskiego

Odebrał od Deputacyi Indagacyiney indagacyą Jana Ostroroga. W nocie pomienioney Deputacyi jest wyrażono, że na Ostroroga żaden dowód, obwiniający go, nie jest znaleziony; co także potwierdza uwiadomienie od Deputacyi rewizyiney wydane.

Odebrał od Wydziału Bezpieczeństwa Listę Osób Spisek Targowicki formujących.

Odebrał od Deputacyi Indagacyiney dwa listy oryginalne do Sprawy Lanerego należące.

Zatrudniał się indagacyą Kaszyniego.

Dnia 30. Do obrony Karola Fergusona, za obrońcę Romualda Czerniewicza dodał. W sprawie Oskarżycielów Publicznych przeciwko Karolowi Fergusonowi Aresztowanemu, o szpiegostwo obwinionemu, po odbytych z niego, oraz z Obyw: Piotrowskiego i Miklaszewskiego indagacyach, przez wyrzeczonych Obytelów zaprzyśiężonych, takowy wydał wyrok: Ze Ferguson, będąc przekonany o słuzenie Moskalom, branie pieniędzy od nich, iężdzenie wraz z szpiegami w podróże, wskazanie Moskalom Piotrowskiego i Miklaszewskiego, Powstanie Krakowskie głoszącym i pochwalającym, i tym więzienia okrutnego sprawienie, a przeto o istotne szpiegostwo; został zkazany na śmierć, aby na szubienicy w miejscu oznaczonym dnia 3. Lipca 1794. roku był powieszony.

Tegoż dnia na popołudniowey Seffli, zatrudniał się Sąd Sprawy Suffczyńskiego. Jan Białobrzeński Prezydent:

R A P P O R T

Od Niewiadomskiego Podpułkownika.

Odebrawszy wiadomość 22. Czerwca w Tykocinie, że Nieprzyjaciel przeprawić się ma na tę stronę rzeki Narwi, i grozi spalaniem Miasta Guniądza, podzieliłem mój Korpus na 2. części, jednę oddałem w Komendę Reltzberga Maio-ra od Pikinierów, aby maszerował ku Wiźnie: z drugą sam poszedłem do Guniądza. Znalazłszy gotowych i ochotczych Obywateli do Pospolitego ruszenia, złączyłem się z nimi i poszedłem ku Osowcowi, i placówkę Nieprzyjacielską natychmiast przez Kawaleryą i Strzelców rozproszyłem. Widząc ochotce Woysko i Pospolite ruszenie, nie tracąc czasu, śpieszyłem się do Klimaszewnicy, gdzie stojących 30. koni Bośniaków, wzięli się

do ucieczki, z utratą dwóch ludzi, których konie dostały się nam w zdobyczy. W tej Wfi zachęcona od nas Szlachta, stośownie do myśli Naczelnika, do powstania Narodowego, w przytomności Obyw: *Karwowskiego* przysięgę wykonała. Nazajutrz, z czym kto miał, poszedł z nami, i wszyscy ruszyliśmy ku *Szczuczynowi*, Obywatele w *Wąsosz* dali nam dowody przychylności Obywatelskiej. Ledwieśmy wyszli z *Wąsosz*, gdy nas Dragonia ciężka pod *Kommenda* Maiora *Ciepielkiego* Reg: *Werder* w liczbie około 170. i *Kommenda* *Łośniaków* ze 40. koni złożona, witać zaczęła. Lecz gdy Strzelcy nasi mężny dali odpor, przymuszony był Nieprzyjaciel do ucieczki, przez *Miaśto* do *Granic* swoich. Attakował nas jeszcze z tamtej strony *Miaśta*, ale odparty został. W akcyi tej, *Kapitan* *Uziembło* 18. Regimentu bardzo się dystrygował. Z naszej strony legł jeden Strzelec, a dwóch ranionych. Nieprzyjaciele stracili 1. Oficjera, 6. dragonów: liczba rannych niewiadoma. Dostaliśmy w zdobyczy 4. konie z modurkiem. Przeieśliśmy także jednego *Łośniaka* z listami. Potym cofnęliśmy się do *Radziłowa*, dążąc do *Wizny*, dla złączenia się z drugą naszą Kolumną. Dan w Obozie pod *Radziłowem* dnia 27. Czerwca 1794. Roku.

Tadeusz Niewiadomski Podpułkownik.

R A P P O R T

Roltzberga Maiora.

Odebrawszy od Podpułkownika *Niewiadomskiego* Ordynans, abym do *Ziemi Wizkiej*, gdzie *Prusacy* konsystowali, ruszył z Obozem, złożonym ze 100. Strzelców, 34. głów Kawalerji, 1. Kompanią Regimentu 18. z 200. Pikinierów Woiewództwa *Podlaskiego*, z jedney armaty guntowej, i z Pospolitego ruszenia Powiatu *Zambrowskiego*, natychmiast ruszyłem z *Tykocina* i ściągnąłem pod *Wiznę*. Nie czekał nas Nieprzyjaciel, lecz ciemnym wieczorem zaraz umknął. Przeprowadziłem się w nocy przez *Narcw*, i stanąłem w *Wiznie*. Poimałem kilku Mie-

szkańców *Wizkich* oskarżonych o szpiegostwo dla *Prusaków*, i odeślałem ich do *Bielska*. *Namieśnik Rulewicz* z kilką ludzi wyślany na podjazd, spotkał 5. Dragonów *Pruskich*, z których jednego zabił, dwóch rannych wziął w niewolę, a 2ch postrzelonych uciekło, zdobył 3. konie i zbroję, częścią od uciekających pogubioną, częścią odebraną. Dowiedziałem się nagle, że *Prusacy* z *Piątnicy*, *Stawisk*, *Dobrzyśla* i ku *Prusom* wymaszerowali. Obywatele *Wizcy*, uwolnieni od Nieprzyjaciela, uczynili Akces do Narodowego powstania, i żywnością nas opatrzyli. Złączył się z Obozem moim pod *Wizną* Podpułkownik *Niewiadomski*. Wieczorem wysłałem do *Jedwabnego* *Awangardę* z 300. ludzi dla obserwacyi Nieprzyjaciela; sam czekam w *Wiznie* na *Generała Karwowskiego*, który jutro z swoją *Kommendą* ma tutaj przybyć. Za połączeniem Sił, i dokładnym naradzeniem się, ścigać Nieprzyjaciela usuwającego się będziemy, który ucieczką swą dowiódł, iak mało znaczą płaćni *Niewolnicy*, przeciwko *Wolnemu Polakowi*. Dan w Obozie pod *Wizną* d. 28. Czerwca 1794.

Roltzberg Major.

Piękny Postępek Podpułkownika Niewiadomskiego.

W *Wąsosz* zabrana była przez *Kommendę* *Polką* żona jednego Oficjera *Pruskiego*; wypuszczona na wolność, padła z płaczem do nog Podpułkownika *Niewiadomskiego*, prosząc: żeby wzięte jey 60. talarów były powrócone; gdyż ten jedyny miała fundusz do wyżywienia siebie i dzieci. Oddać je zaraz kazał Podpułkownik, mówiąc: *Wróć się do Prus, i powiedz twym Rodakom, że Polacy nie są chciwi na cudze pieniądze; lecz tylko swojej własności i wolności bronią.*

DONIESIENIE.

Dla dostatku materji interesujących publiczność, Numer następujący *Gazety* dnia intrzejszego wyjdzie.